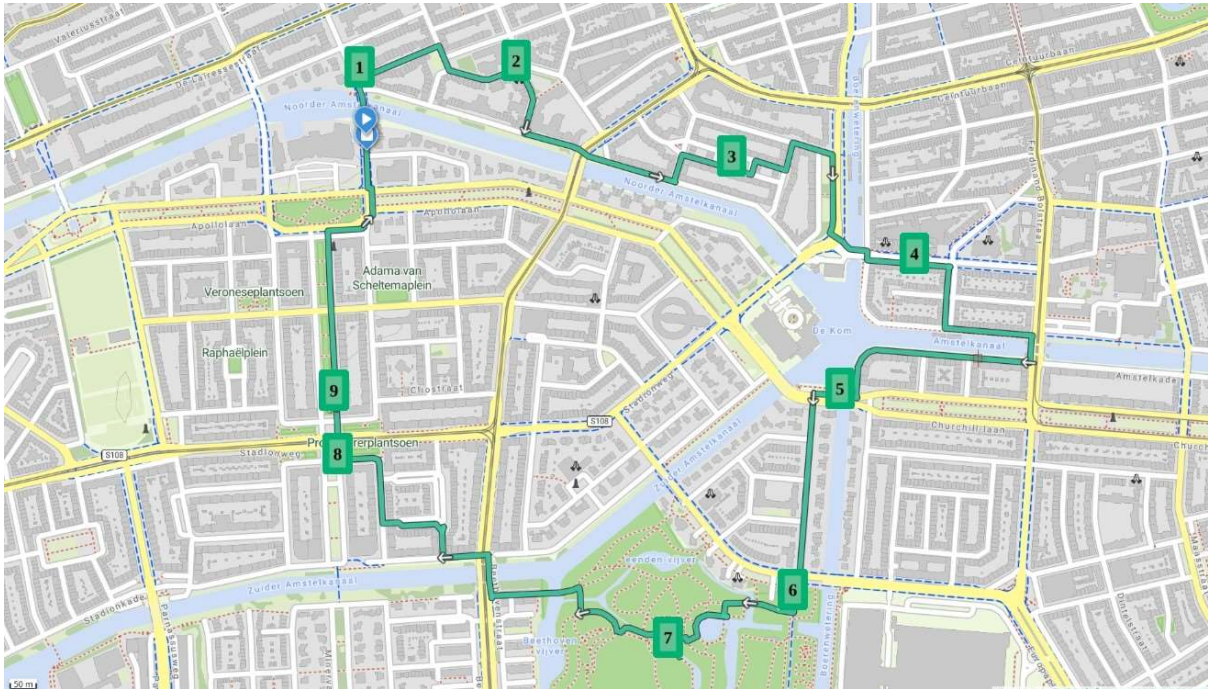

1. Rondom het Beatrixpark Amsterdam Zuid

Korte beschrijving

Amsterdam Zuid heeft de reputatie net iets deftiger te zijn dan de andere stadsdelen. Deze wandeling begint op de Isaäk Israëlsbrug, naast het Hilton Hotel, loopt door de concertgebouwbuilt en de Harmoniehof, scheert langs De Pijp en passeert delen van Plan Zuid van Berlage. Het keerpunt ligt in het Beatrixpark. Het Okurahotel en in de verte de Rembrandttoren zijn oriëntatiepunten.

Halte Emmastraat

Bus 347 (Uithoorn – Marnixstraat)

Bus 357 (Aalsmeer – Marnixstraat)

Bus 397 (Nieuw-Vennep – Marnixstraat)

We wandelen noordwaarts en slaan voorbij de Reinier Vinkeleskade rechts af de Hacquartstraat.

1

De Hacquartstraat is een van de mooiste straten van Amsterdam. De huizen zijn allemaal gebouwd in het begin van de jaren 1920.

Aan de noordzijde zie je een kleine en chique versie van betondorp met de dambordwoningen van architect F.A. Warners.

Aan de overkant zijn de ronde vormen in rode baksteen typisch voor de Amsterdamse schoolstijl. Deze herenhuizen zijn ontworpen door Gerrit Jan Rutgers. Beeldhouwwerken van Theo Vos zijn ingemetseld in de gevel.

De straatnamen in deze buurt zijn afkomstig van leidende figuren uit de Nederlandse muziekgeschiedenis. Carel en Philip Hacquart waren componisten van barokmuziek en verhuisden in de tweede helft van de zeventiende eeuw vanuit Vlaanderen naar Amsterdam. Op Youtube kun je een lied van Carel Hacquart vinden uit een opera, die hij schreef ter gelegenheid van de Vrede van Nijmegen in 1678: ['t Samenspraak tussen Bacchus en Ceres'](#).

Aan het eind van de straat gaan we rechts de Banstraat in en volgen dan links de Heinzestraat tot aan het Jacob Obrechtplein.

2

Aan het Obrechtplein staat de Raw Aron Schuster Synagoge van de Orthodox Joodse Gemeente. Het gebouw ziet er van buiten niet echt uitnodigend uit.

Maar boven de entree staat de tekst uit de Thora: *Zo heb ik met recht een bijzonder huis voor jullie gebouwd om in te verblijven.*

Interieur Raw Schuster Synagoge, foto: Mats van Soolingen (JCK)

Van binnen is de synagoge juist helder en vriendelijk. De synagoge is een creatie van Harry Elte (1880 -1944). Elte was van 1899 tot 1909 werkzaam op het bureau van Herman Berlage. Hij liet zich, zoals veel architecten in het begin van de 20ste eeuw, inspireren door Frank Lloyd Wright, die in de omgeving van Chicago veel villa's bouwde met het accent op de horizontale lijnen. In de stad heb je die ruimte niet, dus Elte benadrukte vooral de verticale lijnen. Aan de Stadionweg 44 heeft hij voor zichzelf een mooi herenhuis ontworpen. Harry Elte is in de oorlog gedeporteerd. Hij is overleden in Theresiënstad.

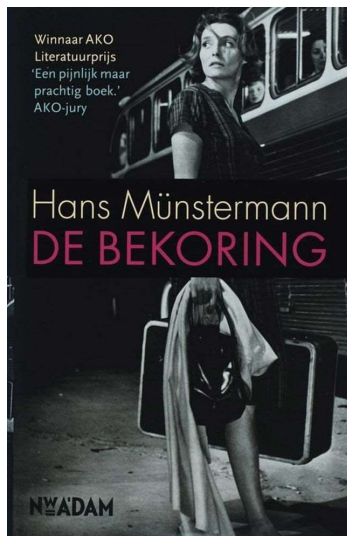
We houden rechts aan en lopen door naar de Reinier Vinkeleskade. Daar gaan we naar links en steken de J. M. Coenenstraat over. We nemen de eerste straat links.

Halte Roelof Hartplein :

Tram 3 (Westerpark – Flevopark)

Tram 5 (Amstelveen – Haarlemmermeerplein)

Tram 12 (Centraal Station – Amstelstation)

3

We komen nu in de Harmoniehof. Dit aparte stukje stad wordt nog beheerd door een van de weinige overgebleven echte woningbouwverenigingen: De Samenwerking. De vereniging heeft een schier eindeloze wachtlijst, maar drie asielzoekende gezinnen hebben van de vereniging in 2016 toch een huis gekregen. Een verslag van deze goede daad vind je op [AT5](#).

Het ontwerp van het hof is van J(op).C. Van Epen (1922). Kenmerkend voor zijn stijl zijn de erkers met steunberen en de combinaties van kleine vensters in verschillende vormen vlak onder de daklijn. Zie ook de woningbouw in de Diamantbuurt. De gevelbegroeiing met wingerd mee-ontworpen.

In 2006 won Hans Münsterman de Ako-literatuurprijs met De Bekoring. Het boek speelt zich af in de Harmoniehof, met Jop van Epen als een van de personages.

We gaan naar rechts en op het einde links de Cornelis van der Lindenstraat in en rechts de Gerard Terborchstraat in. We komen dan op de Hobbemakade en lopen zuidwaarts. Bij het verkeersplein steken we links de weg en vervolgens de Boeren Wetering over en komen dan in de Van Hilligaertstraat.

4

De woningen aan de zuidkant van de Hilligaertstraat lijken ergens op dit van de Harmoniehof, kijk maar naar de trapportalen. Dat is verklaarbaar want de architecten van dit grote blok etagewoningen (1922) zijn Meindert Lippits en Nico Scholten, die ook aan de Harmoniehof gewerkt hebben. Maar deze woningen zijn twee slagen kleiner.

Links trapportaal Hilligaerstraat; rechts trapportaal Cornelis van der Lindenstraat (Harmoniehof)

Vlak voor de Vredeskerk slaan we rechtsaf de Vincent van Goghstraat in. Bij de Jozef Israëlskade gaan we links en bij de Ferdinand Bolstraat rechts.

Halte Hilligaertstraat: Bus 246 (Borneo-eiland – Schiphol) en Tram 12

We steken het Amstelkanaal over en slaan meteen rechts af en volgen het kanaal een eindje. Op het einde gaan we de hoek om. De Kinderbrug van architect Piet Kramer en beeldhouwer Hildo Krop komt in het vizier.

Halte Scheldestraat: Bus 246 (Borneo-eiland – Schiphol)

5

De Kinderbrug heet ook wel Muzebrug. Het gekke is dat er maar één paardenbeeld is: er is geen symmetrie. Er zit ook geen ruiter op het paard. Er blijkt een kind tussen de benen van het paard te staan. Hildo Krop noemde het beeld: *De onbevangingheid*.

We steken de Churchilllaan over en bekijken daar De jongen met de konijnen. We lopen even westwaarts en duiken dan links de Herman Heijermansstraat in. Aan het eind steken we Diepenbrockstraat over.

Halte Guido Gezellestraat: Bus 612 (Uilenstede – Abcoude)

We wandelen het Beatrixpark in.

6

Het Beatrixpark is geopend in 1938. Het een creatie van mevrouw Ko Mulder (1900 – 1988). Zij was architect en werkzaam bij de dienst Publieke Werken, waar zij de rechterhand was van stedenbouwer Cornelis van Eesteren. Mulder zag de noodzaak in van groen en speelvoorzieningen in de buurt. Ook integreerde zij een medische kruidentuin en een kastanje-allee in haar plan.

We gaan meteen de eerste weg rechts en lopen langs de kastanjerij rond de vijver. Als we half rond zijn gaan we het pad rechts in.

7

Ter ere van Ko Mulder is in 2018 een kunstwerk opgericht: *Future Past Glory* van Liet Heringa en Maarten van Kalsbeek. Het is een kolossaal stukje evenwichtskunst in roestvrijstaal van vormen geïnspireerd op de Indische plastieke kunst. Het verwijst naar Indonesië, waar Ko Mulder haar jeugd doorbracht.

We wandelen over het grasveld naar het pad en houden daarbij rechts aan. We nemen het tweede pad rechts, gaan half rond en nemen dan weer het eerste pad rechts. Na 50 meter gaan we links en wandelen het park uit. We steken de Beethovenstraat over.

Halte Prinses Irenestraat: Tram 5 (Amstelveen – Haarlemmerplein)

We steken ook de brug over het Zuider-Amstelkanaal over en gaan daarna links de Olympiakade op. We nemen de eerste straat rechts, de Holbeinstraat. Na 100 meter gaan we links de Murillostraat in. In de verte zie je al de hoogbouw opdoemen van het Minervaplein.

8

De Minervalaan is de godin van de Zuidas, volgens Maarten Kloos en Marlies Buurman (Arcam). Bernard Hulsman van de NRC noemde de laan juist een bewusteloze straat, die van een vaag plein rond het Hilton hotel loopt tot aan een vaag plein voor station Zuid.

Het ontwerp is een kunststukje van stedenbouw, in één gebaar ontworpen door architect J.C. Blaauw, met in het midden het Minervaplein. Door het strakke ritme van vrij kleine en gedetailleerde raampartijen kun je niet zien waar een woning begint of eindigt. Als kind dacht ik dat het één groot ziekenhuis was. Voor zo'n mooi plein is het eigenlijk merkwaardig stil. Een heel verschil met het levendige Mercatorplein, het hart van plan West.

We stekend de Stadionweg over.

Halte Minervaplein: Tram 24 (De Boelelaan – Frederiksplein)

9 Onderweg naar het Hiltonhotel komen we nog De Rustende Atleet tegen, een beeld van Jan Havermans uit 1941. Hij lijkt wel meer bezig met zijn pose dan met zijn sport. In het Jan van Galenplantsoen zit van dezelfde beeldhouwer een aantrekkelijke tuinder.

Op de Breitnerburg springen we weer op de fiets. Verderop in de Cornelis Schuytstraat kunnen we nog een drankje doen.

Halte Emmastraat:

Bus 347 (Uithoorn – Marnixstraat)

Bus 357 (Aalsmeer – Marnixstraat)

Bus 397 (Nieuw-Vennep – Marnixstraat)

Halte Cornelis Schuytstraat: Tram 2 (Centraal Station – Nieuw Sloten)